

საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ აჯანყებული კავკასია 1940-იან
წლებში

ზურაბი ცერცვაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო
უნივერსიტეტის პოლიტიკის მეცნიერებების ფაკულტეტზე პოლიტიკის
მეცნიერებების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის
შესაბამისად*

სამაგისტრო პროგრამა : რეგიონული კვლევები (ევროპის მცოდნეობა,
კავკასიის კვლევები) : კავკასიის კვლევები

სამეცნიერო ხელმძღვანელი : ვლადიმერ კიკილაშვილი, დოქტორი,
ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2023

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების აქამდე გამოყენებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ზურაბი ცერცვაძე

31.05.2023

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომში განხილულია 1940-იან წლებში საბჭოთა კავშირში მიმდინარე მოვლენები, კონკრეტულად კი, აჯანყება და წინააღმდეგობა. მასში დამუშავებულია ერთი მხრივ, სამხრეთ კავკასიის და მეორე მხრივ, ჩრდილოეთ კავკასიის პრობლემატიკა, თუ რა აწუხებდა ხალხს აღნიშნულ პერიოდში და რა მიზეზით გადაწყვიტეს წინააღმდეგობის მოძრაობის ჩამოყალიბება და ასევე, უკვე არსებულში ჩართვა.

მნიშვნელოვანია, რომ ერთ ჯგუფს დამოუკიდებლობის გამოცდილება ჰქონდა და თავისი ქმედება შესაძლოა რაიმე კუთხით გაემართლებინა, აქ იგულისხმება საქართველო, ხოლო ჩრდილო კავკასია წინააღმდეგობის პროცესში იყო მაგრამ საქმის ბოლომდე მიყვანა ვერ მოახერხა. სწორედ ეს არის წყალგამყოფი ამ ორი თემის განხილვისას.

ნაშრომი თემას განიხილავს პოლიტიკური და სამხედრო კუთხით, შეისწავლის ჯგუფებში არსებულ მდგომარეობას და კავშირს ნაცისტურ გერმანიასთან. კვლევის საშუალებით კი შესაძლოა ჩამოყალიბდეს გარკვეული მოსაზრებები თუ რატომ არის დღესაც ბევრისთვის ამ ადამიანების ქმედებები მოღალატეობრივი და არა პატრიოტული.

საკვანძო სიტყვები : აჯანყება, კავკასია, საბჭოთა კავშირი, წინააღმდეგობა.

Abstract

In the present work, the events taking place in the Soviet Union in the 1940s, specifically the rebellion and resistance, are discussed. The issue is divided into two parts, which refer to the South and North Caucasus, what they were worried about, and for what reason they decided to form a resistance movement and join the existing one.

History is important because in this case, one group had the experience of independence and could have justified its case in some way; this means Georgia, while the North Caucasus was in the process but could not bring the case to an end. This is the watershed when discussing these two topics.

The paper examines the topic from a political and military point of view and examines the situation in the groups and their connection with Nazi Germany, and using this, some ideas may be formed as to why the actions of these people are still considered treasonous and not patriotic for many people.

Keywords : insurgency, Caucasus, Soviet Union, resistance.

მადლობა

მადლობა ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტს, კერძოდ პოლიტიკის მეცნიერების განყოფილებას მაგისტრატურის საფეხურზე სწავლის შესაძლებლობისათვის.

მადლობა ჩემი სამაგისტრო ნაშრომი ხელმძღვანელს, ასოცირებულ პროფესორს, დოქტორს ვლადიმერ კიკილაშვილს, რომელმაც თემის სწორად გააზრებაში და კვლევის დაგეგმვაში მნიშვნელოვანი დახმარება გამიწია.